

Вовк Тамара Михайлівна,
викладач-методист,
викладач французької мови
за професійним викладанням,
Вугледарський фаховий коледж
Донецького державного
університету управління,
м. Вугледар

ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ В РАМКАХ ДИДЖИТИЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

*«Для вивчення мови більш важлива вільна допитливість,
аніж сувора необхідність»
Августін Аврелій*

Глобалізаційні процеси, що охопили всі сторони сучасного життя, висувають високі вимоги до іншомовної підготовки студентів у закладах фахової передвищої освіти. Майбутній фахівець повинен оволодіти іншомовною комунікативною компетентністю, котру розглядають як здатність до реалізації різних видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання, письма та перекладу/медіації) в життєвоважливих для певного віку сферах і ситуаціях спілкування [1, с. 91]. Отже, постала потреба пошуку способів та методів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, котрі б стимулювали автономність, креативність та інтерактивність.

Диджиталізація стала невід'ємною складовою не тільки повсякденного життя, а й освітнього процесу в цілому. Студенти різного віку та категорій сприймають комп'ютерні технології з набагато більшим інтересом і позитивом, ніж звичайні підручники та посібники. У сучасній системі освіти відбуваються стрімкі і великі зміни, які не обходять стороною і викладання іноземної мови. Впровадження в систему освіти мультимедійних засобів навчання охопили як гуманітарні, так і технічні дисципліни. Технологічні новинки допомагають активізувати самомотивацію студентів, їх креативне мислення, самостійність і прагнення до всебічного отримання та засвоєння інформації, стимулювати допитливість та інтерес до наукової діяльності. Мультимедіа розуміється як сучасна комп'ютерна технологія, що дозволяє об'єднати в комп'ютерній системі текст, звук, відеозображення, графічні зображення й анімацію.

Використання віртуальної реальності у педагогічному процесі породжує ефект присутності, а це робить можливим змінити всю систему

навчання й виховання. Виникає можливість багато інформаційних матеріалів передавати учням через їх безпосереднє зіткнення з досліджуваними об'єктами і явищами, моделювати виховні ситуації, у яких учневі треба буде приймати якісь рішення та діяти відповідно до обставин. Звідси стає очевидним, що дидактичні можливості мультимедійних засобів навчання зростають в міру розвитку їх техніко-технологічного та програмно-методичного рівня. Мультимедійні засоби навчання є невід'ємним компонентом практично будь-якої сучасної методичної системи.

На шляху інформатизації суспільства і всебічного поширення глобальної комп'ютерної мережі Інтернет стає зрозумілою актуальність використання мультимедійних технологій в освітньому процесі у закладах фахової передвищої освіти на сучасному етапі. Викладання іноземної мови саме професійної направленості являє собою вузькоспеціалізовану та професійно-спрямовану галузь викладання іноземної мови. Саме тут доцільним стає використання технологічних новинок у викладанні іноземної мови, які допомагають активізувати самомотивацію студентів, їх креативне мислення, самостійність і прагнення до всебічного отримання та засвоєння інформації, стимулювати допитливість та інтерес до наукової діяльності. Дослідження феномену «мультимедія» в освіті багатоаспектні: мультимедія як засіб підвищення ефективності навчання в закладах фахової передвищої освіти, застосування засобів мультимедія в процесі навчання спеціалістів, мультимедія як засіб навчання та інструмент, за допомогою якого розробляються педагогічні програмні засоби. Ціла низка педагогічних досліджень присвячена розробці методичних основ проектування, створення та використання мультимедійних навчальних програм та мультимедійних навчальних комплексів.

Мультимедійні засоби навчання французької мови у закладах фахової передвищої освіти не можуть замінити викладача, але вони можуть вдосконалити й урізноманітнити діяльність викладача, тим самим підвищуючи продуктивність студентів. Як відомо, людина, при вивченні іноземної мови і не тільки, запам'ятовує двадцять відсотків відео інформації, тридцять відсотків аудіо інформації. Якщо ж поєднати те, що вони бачать, чують і роблять одночасно, то продуктивність запам'ятовування становить вісімдесят відсотків інформації.

Мультимедійні засоби в процесі викладання французької мови у вищій школі можуть охоплювати електронні підручники, самостійно підготовлений викладачем матеріал, презентацію інформації за допомогою програми PowerPoint, відеометод, електронну пошту, рольові ігри, електронні інтерактивні дошки та ін. Самостійно підібраний викладачем матеріал є найбільш спрямованим і доцільним, оскільки викладач іноземної мови готує і підбирає інформацію відповідно до вимог університетської та професійно спрямованої спеціалізації. Презентація інформації за допомогою програми PowerPoint є також самостійно підібраним матеріалом і за допомогою даної програми дає можливість охопити всі види мовленнєвої діяльності студентів

(писання, читання, говоріння, аудіювання та переклад). Відеометод являє собою високоефективну можливість подачі інформації, оскільки основною його перевагою є наочність інформації, яка є більш доступною для сприйняття, легше і швидше засвоюється.

Електронна пошта є одним з допоміжних методів функції контролю, а також додатковим методом спілкування. Студенти мають можливість уточнити інформацію або вирішити питання, що виникли в не аудиторний час, тим самим більш якісно підготувавши домашнє завдання і виконавши всі вимоги викладача. Використання рольових ігор дає можливість учасникам спілкуватися один з одним, граючи певну роль. Студенти повинні знайти інформацію, необхідну для ролі та ігри, тим самим студенти виявляють самостійність у пошуку та підборі необхідної та цікавої інформації англійською мовою.

Електронні інтерактивні дошки є найбільш універсальним засобом навчання. Електронні інтерактивні дошки - це ефективний спосіб впровадження електронного змісту навчального матеріалу та мультимедійних матеріалів у процес навчання. За допомогою електронних інтерактивних дошок досліджуваний матеріал подається в повному обсязі, матеріал чітко вимальовується на екрані інтерактивної дошки і націлює кожного студента до активної плідної діяльності.

Використання мультимедійних технологій у викладанні французької мови дало можливість знайти нові підходи до розробки навчальних матеріалів. Впровадження мультимедійних технологій у процес викладання французької мови професійного спрямування у закладах фахової передвищої освіти дає можливість розвивати і реалізовувати педагогічні, методичні, дидактичні та психологічні принципи. Впровадження інноваційних технологій у процес викладання французької мови у вищій школі дозволяє поліпшити якість навчання, розвинути пізнавальну активність студента, його самостійність у вивченні, пошуку, підборі та обробці інформації.

Дослідники відзначають, що використання засобів ММТ дозволяє підвищити інтенсивність і ефективність процесу навчання; створює умови для самоосвіти та дистанційної освіти, тим самим дозволяючи здійснювати перехід до безперервної освіти; у поєднанні з телекомунікаційними технологіями розв'язує проблему доступу до нових джерел різноманітної за змістом і формою представлення інформації.

Поряд із зазначеним вище, до переваг комп'ютеризованого навчання іноземних мов можна також віднести: можливість застосування на будь-якому етапі роботи на практичному занятті; варіативність застосування на різних етапах навчання; конструктивне сприймання і запам'ятовування студентами навчального матеріалу; економне використання навчального часу; індивідуалізація навчання (визначення глибини послідовності засвоєння); реєстрація даних про студента; збір та обробка статистичних даних про індивідуальну навчальну діяльність студентів; скорочення видів

роботи; використання різних аудіо- чи візуальних засобів навчання для збагачення і підвищення мотивації навчання та для динамічного подання матеріалу; розгалуження послідовності навчання на основі аналізу помилок студента; адаптація існуючих навчальних матеріалів до комп'ютеризованих умов навчання; створення комфортного середовища навчання; упровадження експериментальних досліджень; активізація навчальної діяльності студента; інтенсифікація навчання та підвищення рівня мотивації; формування самооцінки студентів та створення умов для самостійної роботи; переміщують акценти у відносинах «викладач-студент».

Усі перелічені переваги ММТ дозволяють вирішити основне завдання мовної освіти – формування у студентів мовної компетенції. Отже, використання засобів мультимедіа значно розширює та урізноманітнює програми вивчення іноземних мов для студентів- економістів, надає доступ до різноманітних автентичних матеріалів, посилює мотивацію студентів до навчання взагалі, надаючи можливість працювати над вивченням мови в індивідуальному режимі. Засоби мультимедіа забезпечують гнучкість та інтеграцію різних типів мультимедійної навчальної інформації. Студенти-економісти стають суб'єктами комунікативного спілкування з викладачем у навчальному процесі де використовуються мережні технології, що сприяє розвитку їх самостійності і творчому підходу у навчальній діяльності. Систематичне використання комп'ютера на практичних заняттях, зокрема систем презентацій, призводить до: підвищення якісного рівня використання наочності; підвищення продуктивності заняття; установлення міжпредметних зв'язків; з'являється можливість організації проектної діяльності студентів зі створення навчальних програм під керівництвом викладачів; викладач, що створює презентацію, змушений звертати величезну увагу на логіку подання навчального матеріалу, що позитивно позначається на рівні знань студентів; змінюються на краще взаємини з студентами, "далекими" від французької мови, особливо тих, хто захоплюється комп'ютерною технікою. Мультимедійне практичне заняття дає можливість комбінувати в одному занятті неймовірну кількість цікавих завдань, залучаючи все більшу й більшу кількість студентів. Напрями подальшої роботи у вирішенні окресленої проблеми вбачаю у створенні комп'ютерних мультимедійних програм з використанням доступного інтерфейсу як для викладачів, так і для студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних та лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за загальною ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.
2. Кружель О.М. Використання персонального комп'ютера у вивченні іноземних мов / О.М. Кружель, Т.І.Коваль // Нові інформаційні технології навчання в навчальних закладах України : наук.-метод. зб.-

/редкол.: І.І.Мархель (гол.ред.) та ін. – Одеса : Друк, 2001. – Вип. 8 : Педагогіка. – 242с.

3. Суботіна Е.В. Можливості використання мультимедійних технологій в процесі вивчення іноземної мови у ВНЗ / Е.В. Суботіна // Науковий вісник КУЕІТУ: Нові технології. – К., 2009. - № 4 (26). – С. 138- 140.
4. Полухтович Т. Роль ІКТ у формуванні професійної компетентності учасників освітнього процесу/ Нові технології навчання: збірник наукових праць. ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». Київ, 2020. Вип.94. С. 265-269